

chtěli zciziti dům jako celek. Leč není zapotřebí obírat se právní povahou a právními účinky takového obmezení disposičního práva vlastníkovu před třetí dílčí novelou (§ 364 c) obč. zák.), pro rozepři stačí řešiti otázku, zdali žalobou požadovanému zrušení společenství nevadí ustanovení § 831 obč. zák., zda žalobkyně tím, že přijala odkaz s uvedenou výminkou jí učiněný a jako její závaznost dosud v pozemkové knize poznamenaný, přijala tím proti ostatním spoluvlastníkům, tedy i proti dovolatelům, závazek, ve společenství tak dlouho pokračovati, dokud bude živa, nebo dokud všichni spoluvlastníci nebudou chtít, by společenství bylo zrušeno. I kdyby tento závazek nebyl věčným, nýbrž jen ryze osobním závazkem dovolatelky, musí býti považován za závazný i proti všem ostatním spoluvlastníkům, neboť jeho rubem jest oprávnění dovolatelů a ostatních spoluvlastníků odepříti po dobu života žalobkyně zrušení společenství, tedy jest právem, které podle § 831 obč. zák. podílníka, jenž se zavázal ve společenství pokračovati, váže tak dlouho, dokud neprojde lhůta. Toto právo, které nevyvěrá jen ze subjektivních poměrů jednotlivých podílníků, jehož porušení by tedy nebylo jenom subjektivní újmou jednoho podílníka, poněvadž se objektivně dotýká celé společné nemovitosti jako celku, bylo by porušeno a zmařeno, kdyby ke zrušení společenství rozsudkem bylo svoleno, třebas jen proti vůli jediného podílníka. Jest tedy žalobní žádání podle ustanovení §§ 830 a 831 obč. zák. nepřipustné, pročez bylo důvodnému dovolání vyhověti a rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 9008.

Ustanovení směnečného zákona ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928, nevztahují se na směnky, které dospěly před účinností tohoto zákona. Otázku přetržení promlčení jest tu posuzovati podle čl. 80 sm. ř. nikoliv podle § 83 směn. zák.

(Rozh. ze dne 1. června 1929, Rv I 843/29.)

Procesní soud první stolice směnečný platební příkaz zrušil, odvolací soud jej ponechal v platnosti.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Dovolání nelze upříti oprávněnost, neboť odvolací soud neposoudil věc po právní stránce správně. Zbylo jen řešiti otázku, zda promlčení směnky, jež byla vystavena 6. září 1925 a splatná 6. ledna 1926, bylo přetrženo podáním žaloby podle ustanovení § 83 směn. zák., či zda k přetržení promlčení bylo zapotřebí doručení žaloby, jakž předpisuje čl. 80 směn. ř. Mylným jest názor odvolacího soudu, že ode dne 10. dubna 1928, kdy nastala účinnost nového směnečného zákona, přestala platnost dřívějších předpisů směnečného řádu, takže od tohoto dne jest

užití jen předpisů nového směnečného zákona. To z ustanovení § 107 směn. zák. nelze vyčísti, naopak vyplývá z ustanovení odstavce 3. a 4. tohoto § zásada, že ustanovení směn. ř. jest i na dále používati na směnečně právní poměry vzniklé za jeho platnosti, pokud právě zmíněnými předpisy nejsou ustanoveny odchylky. Podle čtvrtého odstavce § 107 směn. zák. vztahují se ustanovení tohoto zákona o právu směnečném, o jeho zachování a o ztrátě také na směnky, které po účinnosti tohoto zákona dospěly, třebaš před tím byly vystaveny. Z toho nutno dovozovati, že se ona ustanovení nevztahují na směnky, které dospěly před účinností zákona. Poněvadž zažalovaná směnka dospěla před účinností nového směnečného zákona, jest posuzovati i otázku přetržení promlčení, otázku zachování směnečného práva, podle předpisu čl. 80 směn. ř., podle něhož se promlčení přetrhuje doručením, nikoliv podáním žaloby. Poněvadž žaloba byla doručena, jak nesporno, teprve 10. ledna 1929, tudíž po uplynutí promlčecí lhůty, nenastalo přerušení promlčení a proto jest přisvědčiti právnímu názoru soudu první stolice, že zažalovaná směnka pozbyla platnosti promlčením.

Čís. 9009.

Pro nárok učitele židovského náboženství proti židovské náboženské obci na služné jest směrodatným jediné služební poměr upravený služební pragmatikou a regulativem. Ministerského výnosu ze dne 19. června 1856, čís. 10.509, čís. 146 ř. zák. nelze tu použiti.

(Rozh. ze dne 1. června 1929, Rv II 403/28.)

Žaloba učitele židovského náboženství proti israelitské náboženské obci v M. na Moravě o placení zvýšeného služného, byla o b ě m a n i ž š í m i s o u d y zamítnuta, o d v o l a c í m s o u d e m z těchto důvodů: Pro rozřešení otázky, jaké služné žalobci přísluší, jest směrodatnou jeho služební smlouva se žalovanou z roku 1902, která doznala změny jednak usnesením žalované ze dne 15. dubna 1920, jednak usnesením ze dne 5. února 1925. Podle usnesení ze dne 15. dubna 1920 byl žalobci jako učiteli náboženství vyhotoven a doručen dekret ze dne 20. června 1920, kterým byl upraven jeho služební poměr k žalované tak, že pobíral služné podle svého času platných ustanovení pro státní zaměstnance, byla mu vyměřena doba služební, byl zařaděn požitkově do skupiny C státních zaměstnanců VIII. služební třídy 2. stupnice a byly mu sděleny další podmínky služební a i doba dalšího postupu. Žalobce byl s touto změnou a s úpravou služného srozuměn a proti tomuto dekretu upravujícímu jeho služební poměr vůbec a jeho služné zvláště si nestěžoval. Podle usnesení ze dne 5. února 1925 byla zavedena pro zaměstnance žalované náboženské obce nová služební pragmatika a jako její součást ustanovovací regulativ. Žalobci byl vyhotoven a doručen dekret ze dne 19. února 1925, kterým byl ustanoven od 1. ledna 1924 bez započtení ztrávených dosavadních služebních let jako úředník skupiny B